

(274. 1.)

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS.

Het onderzoek van dit wetsontwerp in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de navolgende vragen en opmerkingen.

Eenige leden betreurden, dat men gedrongen werd om dit wetsontwerp, waarvan de schriftelijke behandeling in de andere Kamer reeds den 5den Maart was ten einde gebracht, thans met grooten spoed af te doen.

Naar aanleiding van de mededeelingen in de Memorie van Toelichting, dat een subsidie van tien duizend gulden aan de Centrale Commissie tot ontwikkeling en ontspanning van de gemobiliseerde troepen is toegekend, werd er verwondering over uitgesproken, dat er geen enkel persoon uit het Nederlandsch Olympisch Comité, waarin alle sportbonden van Nederland zijn vertegenwoordigd, in voornoemde commissie als lid is opgenomen. In November jl. was door dat Comité een subsidie aangevraagd van tienduizend gulden voor sportoefeningen van de militairen, maar de aanvragers werden door den Minister naar genoemde Centrale Commissie verwezen zonder hun doel te bereiken. Uit het door deze Commissie gegeven antwoord blijkt, dat zij haar taak opvat als meer gericht op de bevordering van de geestelijke ontwikkeling der militairen.

De leden, die deze aangelegenheid ter sprake brachten, wezen er op, dat in de stelling van Amsterdam, dank zij de medewerking van den commandant der stelling, zeer goede resultaten met lichamelijke oefeningen zijn verkregen; maar zij betreurden het, dat dergelijke oefeningen, ofschoon daaraan groote behoefte blijkt te bestaan, thans slechts sporadisch gehouden worden. Zij drongen er op aan, dat aan het Comité het laatst aangevraagd subsidie van vijftien duizend gulden zoude worden toegekend en dat het voorbeeld in Amsterdam gegeven, algemeen zoude gevolgd worden, daar toch in het leger zoovele goede krachten aanwezig zijn.

De opmerking werd gemaakt, dat onderscheidere leden van het vrijwillig automobielcorps hunne dienstprestatie schijnen te beperken tot het ter beschikking stellen van hun automobiel met hunnen chauffeur, maar persoonlijk geen dienst vervullen.

Men kwam er tegen op, dat zoodoende min of meer hogere militaire rangen waren toegekend aan personen, die zelf weinig of geen dienst deden, doch dezen feitelijk over-

droegen aan hunne bedienden, en sprak het vertrouwen uit, dat aan dit misbruik zoo spoedig mogelijk een einde zoude worden gemaakt.

De vraag werd gedaan, of er voldoende tegen gewaakt wordt, dat het gebruik van automobielen door de militaire autoriteiten zich uitsluitend bepaalt tot het verrichten van dienst, zoodat zij niet gebezigd worden voor particuliere doeleinden.

Nog werd gevraagd, of het niet mogelijk is de dagteekening op de vervoerbewijzen, die aan de militairen worden verstrekt, wanneer zij met verlof reizen, weg te laten. Het is voorgekomen, dat door verlofgangers de datum is veranderd en dezen daarna wegens valsheid in geschrifte tot gevangenisstraf door den krijgsraad moesten worden veroordeeld, waaruit vele onaangenaamheden voor hun verder leven kunnen voortvloeien. Men meende, dat men hen, die langer wegblijven dan het verleende verlof, toch kan straffen, en dat men hen niet in verzoeking behoort te brengen valsheid in geschrifte te begaan, waarvan zij de ernstige gevolgen vaak niet beseffen.

Er werd door enkele leden op aangedrongen, dat de geestelijke verzorging beter worde behartigd, daar de veldprediking hierin onvoldoende voorziet en de oorlogstoestand nog lang kan duren.

Door hen werd in overweging gegeven, dat de Regeering meer dan tot dusverre steun verleene aan de reeds vóór de mobilisatie opgerichte militaire tehuizen. Ook wenschte men, dat eenig subsidie zou worden verleend aan de nieuw opgerichte en nog op te richten tijdelijke militaire tehuizen.

Onderscheidene leden spraken hunne waardeering uit over 's Ministers poging om vloeken en ruwe taal te keer te gaan; maar zij zouden gaarne in zijne betreffende beschikking de mededeeling hebben aangetroffen, dat vloeken bij het Reglement op de Krijgstucht streng verboden is. (Zie 's Ministers verklaring in de Tweede Kamer, *Handelingen*, bladz. 1390.)

Van verschillende zijden werd geklaagd over de trage werking van de commissies tot het bepalen der toe te kennen schadevergoedingen en op meer spoed aangedrongen. De wenschelijkheid werd uitgesproken, dat men bij het vaststellen van het bedrag ook rekening zoude houden met de schade in het bedrijf geleden.

De wenschelijkheid werd door enkele leden betoogd om het tegengaan van de smokkelarij op de grenzen uitsluitend op te dragen aan kommiezen der belastingen, zonder daarmede jeugdige, onervaren militairen te belasten.

Ten slotte werd de opmerking gemaakt, dat de verhooging bij Nota van Wijziging van het oorspronkelijk voorgestelde bedrag met twintig millioen gulden, al te sober was toegelicht.

Vastgesteld den 9den Juni 1915.

REGOUT.

VAN HOUTEN.

VAN DER MAESEN DE SOMBREFF.

DOJES.

KRAUS.